



MESRULAŞAN
SİDDET
SEYİRCİ KALAN
ADALET

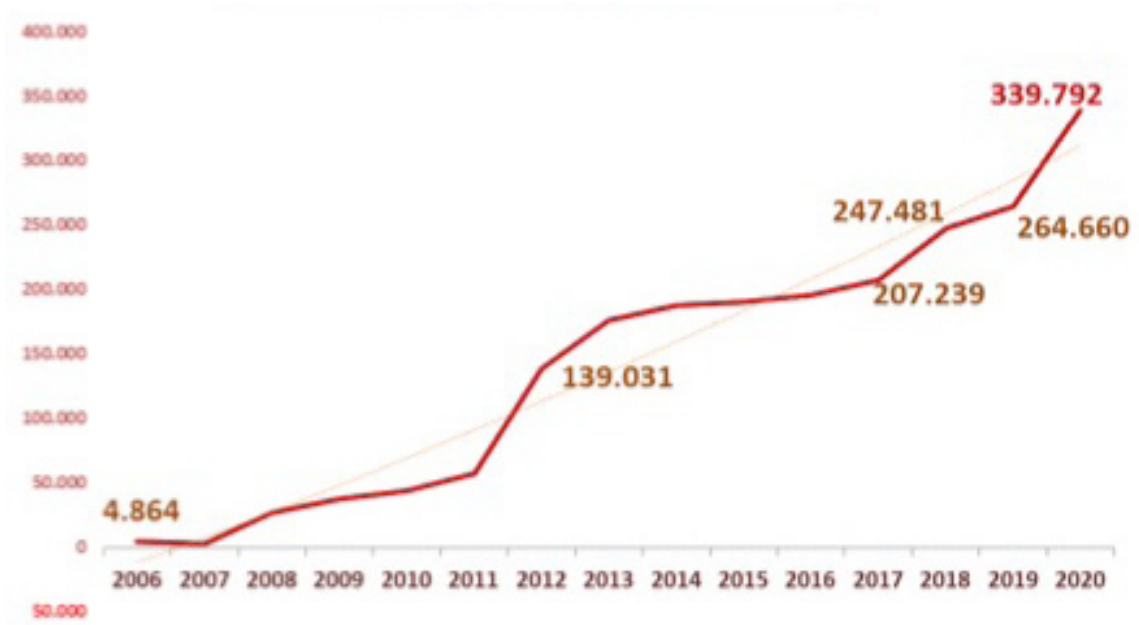


Gamze Akkus İlgezdi
CHP Genel Başkan Yardımcısı - İstanbul Milletvekili

GİRİŞ

Tek adam rejimi, İstanbul Sözleşmesi'nden Türkiye'nin imzasını çekerek, kadın ve çocukları eril şiddet karşısında yalnızlaştırdı. Boy boy afişeler hazırlatıp, "Kadına şiddet azaldı" propagandası yapan İçişleri Bakanlığının aksine veriler; **psikolojik** ve **fiziksel** şiddete maruz kalan kadın sayısının arttığını gösteriyor.

Hukuk Mahkemelerince Değerlendirilen Koruma Talepleri



Kadınlar her türlü şiddetin, ayrımcılığın, ötekileştirmenin ve yok saymanın türlü tüm biçimlerine karşı direniyorlar. **Haklarını arayan kadınlar, hak aradıkları için şiddet görüyorlar.**

Ülkeyi yöneten siyasi irade, bırakın mevcut yasaları uygulamayı, Türk Ceza Kanunu-nu arkadan dolaşarak, **kadına karşı şiddeti meşrulaştırmanın yollarını arıyor**. Uluslararası sözleşmeleri yok sayıyor.

Bu bakımdan **İstanbul Sözleşmesi'nden bir gece yarısı çıkmak**, tüm itirazlara kulağını tıkayan iktidarın, "**kadına yönelik şiddeti meşrulaştırma**" çabasının ilanıdır.

GENEL TABLO

Oysa **Türkiye’de tablo çok karanlık**. Kadınlar sosyal, siyasal ve ekonomik hayattan dışlanıyorlar. Her gün binlerce evde, yüzlerce sokakta, sayısız otobüste **şiddete uğruyorlar**.

Şiddet her gün başka bir biçimde, başka isimlerde, başka bedenlerde karşımıza çıkıyor. Sonuçsa değişmiyor; koruma talebi reddedilen veya koruma kararı denilerek eline bir kağıt parçası tutuşturulan kadınlar istatistiklere “**yeni ölümler**” olarak kaydediliyorlar. Ne yazık ki siyasi irade “**yaşamak istiyorum**” diyen kadınları görmüyor, duymuyor, **korumuyor**.

Türkiye’de 2006-2020 yılları arasında toplam **2 milyon 123 bin 80** kadın, eril şiddet mağduru olduğu gerekçesiyle mahkemelerden **koruma kararı** talep etti. Bu taleplerin **yüzde 13’ü** yani **281 bin 293’ü yeterli kanıt olmadığı** gerekçesiyle **reddedildi**.

TEK ADAM DÖNEMİ

Öte taraftan “**Tek Adam Rejimi**” de **şiddeti körükledi**. 2018-2020 yılları arasında mahkemeden koruma kararı talep eden kadın sayısı kayıtlara **851 bin 933** olarak geçti.

Bu sayısı 2006’dan günümüze koruma talep eden 2 milyon 123 bin 80 kadının **yüzde 40’ına** denk geliyor.

Şiddet bu denli yaygınlaşmışken Tek Adam Rejiminde koruma talep eden **her 8 kadından 1’inin** bu talebi mahkemelerce çeşitli gerekçeler öne sürülerek **kabul edilmedi**.

PANDEMİ DÖNEMİ

İstanbul sözleşmesini hedef alarak, pandemi döneminde şiddeti körükleyen siyasi irade amacına ulaştı.

Bu dönemin en belirgin özelliği ise cezasızlık politikasının eril şiddeti destekleyerek, kadınları çaresiz bırakması oldu.

Zira 2020 yılında 6284 sayılı yasa gereği, şiddete uğradığını beyan ederek adli makamlara ve kolluk kuvvetlerine başvurduğu halde **koruma talebi reddedilen** kadın sayısı 2019’a göre **yüzde 20** arttı.

15 YILDA KORUMA TALEBİ PATLADI

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında şiddet gördüğü gerekçesiyle kolluk kuvvetlerine ve mahkemelere başvurarak, koruma talep eden kadın sayısı, eril tahakkümün karanlık yüzünü ortaya çıkardı. **2006-2020** yılları arasında toplam **2 milyon 123 bin 80 kadın koruma talep etti**. Talepteki artış kayıtlara **yüzde 6 bin 886** olarak geçti.

	Koruma Kararı Talep Sayısı
2006	4.864
2012	139.031
2018	247.481
2019	264.660
2020	339.792

2006'da koruma talep eden kadın sayısı **4 bin 864** iken, 6284 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği **2012**'de **139 bin 31'e**, 2020'de ise **339 bin 792**'ye yükseldi. Başka bir ifadeyle geride bıraktığımız 15 yılda şiddet gördüğü gerekçesiyle koruma talep eden kadın sayısı **tam 70 kat arttı**.

YİNE CEZASIZLIK

Reddedilen Koruma Talebi Sayısı	
2006'dan beri	ARTTI
8767%	
2012'den beri	ARTTI
204%	
Tek Adam Rejiminde	ARTTI
74%	
Pandemi döneminde	ARTTI
20%	

Öte taraftan koruma kararı talebi kadar, cezasızlık da arttı. 2006'da koruma talebi reddedilen kadın sayısı **558** iken, bu sayı **2020**'de **yüzde 8 bin 767** artışla **49 bin 476**'ya ulaştı. **2006-2020** yılları arasında toplam **281 bin 293** kadının koruma talebi "**inandırıcı olmadığı**" gerekçesiyle reddedildi. Başka bir ifadeyle geride bıraktığımız 15 yılda koruma talep eden her **100 kadından 13**'ü kendisine şiddet uygulayan erkekler karşısında **kaderine terk edildi**.



ŞİDDET 2021'İN İLK 5 AYINDA YÜZDE 69 ARTTI

Bu rapor 2006-2020 yılları arasını kapsamakla birlikte Jandarma Genel Komutanlığı verileri de 2021 yılına ilişkin ipuçlarını sunuyor.

Jandarma Genel Komutanlığı'nın sorumluluk alanına giren mahallerde yaşanan şiddet olayları da karanlık tabloyu görmemize yardımcı oluyor. Jandarma kayıtlarına göre, 2021'nin ilk 5 ayında **17 bin 953** kadın şiddet mağduru oldu. Ocak ayında mağdur kadın sayısı **2 bin 840** iken, Mayıs sonuna gelindiğinde **yüzde 69** artışla **4 bin 802**'ye tırmandı.

Öte taraftan 2021'in henüz ilk 5 ayında jandarma bölgesinde şiddet gören kadın sayısı bir önceki yıla göre de **yüzde 15** artış gösterdi. 2020'nin ilk 5 ayında Jandarma bölgesinde şiddet mağduru olan kadın sayısı **15 bin 751**'di.

KORUMA KARARLARI DA ARTTI

Öte taraftan 2020'nin ilk 5 ayında jandarma sorumluluk alanında **2 bin 438** kadın hakkında koruma kararı verilirken, 2021'in aynı döneminde bu sayı **yüzde 25** artışla **3 bin 134**'e yükseldi.



DEĞERLENDİRME

İktidara geldikleri Kasım 2002'den beri her gün kadın hakları üzerinden yeni bir siyaset geliştiren Adalet ve Kalkınma Partisi, kadını eşit görmek yerine sadece aile içinde tanımlamaktadır. Kadınlar üzerinde **"biat kültürüne dayanan"** bir hegemonya kurma çabası artık son evresine girmiştir.

Bu görüşün iktidar olduğu bir ülkede cinsiyet temelli şiddetin önüne geçmek mümkün değildir. Oysa hiçbir **ayırım gözetmeksizin** ülkede yaşayan **herkesi şiddetten korumak devletin temel görevi** olmalıdır.

Oysa kadınları birer ikişer hayattan kopartan karanlık tablonun şifreleri, günbegün artan şiddet karşısında, "Kadına yönelik şiddet azaldı" diye açıklama yapabilen iktidarın pervasız tutumunda gizlidir.

Zira İçişleri Bakanlığı polis bölgesinde meydana gelen şiddet olaylarını şeffaf biçimde açıklamıyor. Anayasa ve yasalardan uzaklaşan, uluslararası hukuku hiçe sayarak, **"ben yaptım, oldu"** anlayışıyla hareket eden bir rejimin, **demokrasilerde yeri yoktur.**